

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧ/Ν «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΦΙΛΙΚΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ & ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 13 Δεκεμβρίου 2012 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από τον Υφυπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Π. Μηταράκη το ν/σ με θέμα «**Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για τις στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις**». Στις 22/1/2013 εστάλη εκ νέου, από το παραπάνω Υπουργείο, τροποποιημένο ν/σ και η αιτιολογική έκθεση αυτού.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Νικόλαο Σκορίνη, Φωκίωνα Δεληγιάννη, Παναγιώτη Συριόπουλο και Χρήστο Σουλελέ.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Ν. Σκορίνης, Αντιπρόεδρος Ο.Κ.Ε.** Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι κ.κ. **Χρήστος Ιωάννου, Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος και Ελευθέριος Σταυρόπουλος.** Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε η κα **Μαρία Ιωαννίδου,** επιστημονική συνεργάτις της Ο.Κ.Ε., η οποία είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της γνωμοδότησης.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τέσσερις (4) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της στις 28/1/2013.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., αφού ολοκλήρωσε την συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 6^{ης} **Φεβρουαρίου 2013,** διατύπωσε την υπ' αριθ. **283** Γνώμη της.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΓΝΩΜΗΣ

Με το υπό συζήτηση σχ/ν επιχειρείται η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις στην Ελλάδα, με στόχο να βελτιωθεί η υπάρχουσα κατάσταση.

Στην παρούσα ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία, η επανεκκίνηση της αναπτυξιακής διαδικασίας εστιάζεται στο πεδίο των ιδιωτικών επενδύσεων, εγχώριων και αλλοδαπών. Ο δε τυχόν εξαγωγικός προσανατολισμός των εκρών των επενδύσεων αυτών θα επέφερε άκρως επιθυμητά πρόσθετα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι για να επιτύχει οποιαδήποτε προσπάθεια νομοθετικής παρέμβασης για τη βελτίωση του αναπτυξιακού περιβάλλοντος και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας θα πρέπει η χώρα να διαμορφώνει μία συνολική και συγκεκριμένη στρατηγική η οποία θα ενεργοποιεί τους επενδυτικούς πόρους της οικονομίας και της κοινωνίας. Απαιτείται λοιπόν ένας συνολικός αναπτυξιακός σχεδιασμός με ορίζοντα τουλάχιστον δεκαετίας, ο οποίος θα καθορίζει προτεραιότητες σε τομείς στους οποίους η χώρα διαθέτει ή μπορεί να δημιουργήσει συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Κατά τη διαμόρφωση της αναπτυξιακής αυτής στρατηγικής, η οποία θα πρέπει να οδηγεί κάθε επιλογή οποιασδήποτε νομοθετικής ρυθμίσεως, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν διαθέτει πλέον σήμερα πόρους για να ασκήσει –όπως στο παρελθόν– απλόχερη πολιτική ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων.

Επιπλέον, το ζητούμενο σήμερα είναι η διαμόρφωση ενός νέου Αναπτυξιακού Νόμου ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη την παρούσα οικονομική συγκυρία και βέβαια θα είναι συμβατός και με την επόμενη προγραμματική περίοδο ενισχύσεων μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Ως προς τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που προωθεί το σχ/ν, κατ' αρχήν επισημαίνεται ότι αρκετές από αυτές είναι θετικές, ωστόσο το σχ/ν θα μπορούσε να εμπλουτισθεί με την αξιοποίηση των παρατηρήσεων της Ο.Κ.Ε., καθώς και των προτάσεων που διατυπώνονται στο Κεφάλαιο Δ' και στο Παράρτημα της παρούσας Γνώμης.

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος σχετίζεται με πλήθος παραγόντων όπως η μείωση των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα, η εξάλειψη της περιττής γραφειοκρατίας και της διαφθοράς που εν μέρει συνδέεται με τη γραφειοκρατία, η παγίωση ενός σταθερού φορολογικού περιβάλλοντος με προβλέψιμη συνολική φορολογική επιβάρυνση, η περαιτέρω εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η εξασφάλιση της απλότητας της νομοθεσίας, η δυνατότητα παρακολούθησης και κωδικοποίησής της κλπ.

Δυστυχώς διαπιστώνεται ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν καλύπτει επαρκώς – έστω μέρος– των θεμάτων που αναφέρονται παραπάνω, αντίθετα περιορίζεται σε κάποιες οργανωτικές αλλαγές του Υπ. Ανάπτυξης και σε μία προσπάθεια βελτίωσης του προηγούμενου Αναπτυξιακού Νόμου (Ν. 3908/2011) με ένα πλήθος τροποποιήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Ο.Κ.Ε. εκφράζει τον προβληματισμό της για το γεγονός ότι το σχ/ν κινείται στο πλαίσιο της παρωχημένης λογικής των επιχορηγήσεων του Ν. 3908/2011, και των προγενεστέρων αυτού νομοθετικών ρυθμίσεων, συντηρώντας το καθεστώς των προηγούμενων ετών το οποίο χαρακτηριζόταν πολύ συχνά από υπερκοστολογήσεις, αμφίβολες συναλλαγές και πολλές φορές οδηγούσε σε επενδύσεις που δεν άφηναν μόνιμο αποτύπωμα στην οικονομία.

Με το παρόν σχ/ν διευρύνεται το πεδίο των στρατηγικών επενδύσεων και ελαστικοποιούνται οι όροι και τα κριτήρια για να θεωρηθεί μία επένδυση στρατηγική. Αν και κατά περίπτωση η διεύρυνση αυτή μπορεί να είναι θετική (π.χ. Εκκλησία), συνολικά επισημαίνεται ότι με τον τρόπο αυτό αφαιρείται η έννοια της στρατηγικής επένδυσης.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί θετική τη σύσταση μιας «Υπηρεσίας μιας στάσης» (*Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων*) για την υποβοήθηση, συντονισμό και επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης των στρατηγικών επενδύσεων και τη σύσταση μιας «Υπηρεσίας επιθεώρησης» (*Αυτοτελές Τμήμα Επιθεώρησης Ιδιωτικών Επενδύσεων*). Σχετικά με τη στελέχωση της Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων σημειώνεται ότι δεν υπάρχει περιγραφή θέσεων εργασίας του προσωπικού και δεν προσδιορίζονται οι ανάγκες σε προσωπικό καθότι το προσωπικό δεν κατανέμεται σε θέσεις εργασίας.

Επιπλέον, με το παρόν σχ/ν προωθούνται τροποποιήσεις του Καταστατικού της Εταιρείας "Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε." ωστόσο διαπιστώνεται ότι από το σχ/ν απουσιάζει μια εκτίμηση της αποτελεσματικότητας της Εταιρείας "Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε." καθώς και πως η Εταιρεία θα επιτελέσει το διευρυμένο σκοπό της ο οποίος πλέον θα περιλαμβάνει και την προώθηση των εξαγωγών.

Όσον αφορά στις τροποποιήσεις και προσθήκες στα κείμενα των Αναπτυξιακών Νόμων 3299/2004 και 3908/2011, πολλές από τις παρεμβάσεις κινούνται σε θετική κατεύθυνση, ωστόσο η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι αμφίβολο παραμένει αν υπό την παρούσα συγκυρία μπορεί να υπάρξουν θετικά αποτελέσματα από την εφαρμογή τους.

Επίσης η Ο.Κ.Ε. εκφράζει τον προβληματισμό της για την προβλεπόμενη γενίκευση και αύξηση του όγκου των χρηματικών εκταμιεύσεων εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και για την χωρίς αιτιολόγηση γενίκευση της παροχής επιχορηγήσεων σε όλες αδιακρίτως τις κατηγορίες των επενδυτικών σχεδίων, υπό το πρόσχημα της ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων.

Όσον αφορά στα δύο «νέα εργαλεία» που εισάγονται για την αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου, μέσω της ίδρυσης της «Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε.» και των Εταιριών Ειδικού Σκοπού (SPVs), η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι τα δύο αυτά νέα εργαλεία για την αξιοποίηση σημαντικής περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου απαιτούσαν περισσότερη ανάλυση και σχεδιασμό και θα έπρεπε να αποτελούν επίσης το αντικείμενο ενός ξεχωριστού νομοσχεδίου. Επιπλέον, τονίζεται η ανάγκη στελέχωσης της «Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε.» με αξιοκρατικές διαδικασίες.

Όσον αφορά στις κυρώσεις Υ.Α. υπαγωγής επενδύσεων στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 για τη λήψη επιχορήγησης και στις αντίστοιχες τροποποιήσεις Υ.Α. που περιλαμβάνονται στο σχ/ν, η Ο.Κ.Ε., χωρίς να εισέλθει στην ουσία των ανωτέρω επενδυτικών σχεδίων, αφενός επισημαίνει τις σημαντικές καθυστερήσεις κατά τη διαδικασία ένταξης στις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου και αφετέρου θεωρεί ότι η προϊστορία τουλάχιστον των δύο εξ αυτών δημιουργεί ερωτηματικά σχετικά με πιθανά προβλήματα εφικτότητας υπό τις παρούσες συνθήκες, ειδικότερα όσον

αφορά στο χρηματοδοτικό σχήμα και τη δυνατότητα των επενδυτών να συγκεντρώσουν τα ίδια κεφάλαια.

Στη συνέχεια της Γνώμης η Ο.Κ.Ε. προβαίνει στη διατύπωση συγκεκριμένων κατ' άρθρων παρατηρήσεων και παρουσιάζει ενδεικτικά ορισμένες προτάσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας οι οποίες, στο πλαίσιο μιας νέας αναπτυξιακής πολιτικής, θα μπορούσαν να εξετασθούν ως εναλλακτικές των επιχορηγήσεων.

Ειδικότερα:

1. Ενεργοποίηση σχήματος ασφάλισης επενδυμένου κεφαλαίου όπως ακριβώς συμβαίνει σ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) είναι ο κατάλληλος δημόσιος φορέας για να διαχειριστεί ένα πρόγραμμα ασφάλισης επενδυτικών συμμετοχών στο εσωτερικό και αντίστοιχα ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) στο εξωτερικό. Η ενεργοποίηση ενός παρόμοιου προγράμματος θα μπορούσε να συμβάλλει θετικά την συγκέντρωση και αξιοποίηση αδρανούντων κεφαλαίων, ιδιαίτερα μικρού και μεσαίου μεγέθους.
2. Εξέταση της δυνατότητας επιχορήγησης των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και εργαζόμενου, για την εξωγενή ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.

Τέλος, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι ανεξαρτήτως των στρατηγικών αποφάσεων στο πλαίσιο μίας νέας αναπτυξιακής πολιτικής, απαιτείται η ύπαρξη ενός ισχυρού εργαλείου διοίκησης για την εφαρμογή των όποιων αποφάσεων, καθώς και κωδικοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας και επιτάχυνση των διαδικασιών οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης.

A. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧ/Ν

Το παρόν σχ/ν περιλαμβάνει 34 Άρθρα κατανεμημένα σε 4 Κεφάλαια.

Το **Κεφάλαιο Α΄** έχει τίτλο «Επιτάχυνση της διαδικασίας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων» και περιλαμβάνει τα άρθρα 1-11.

Το άρθρο 1 τροποποιεί τα άρθρα 1, 2, 3, 7 και 9 του ν. 3894/2010 (Α΄204) και του άρθρου 9 του ν. 3851/2010. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προστίθενται νέοι τομείς για στρατηγικές επενδύσεις (εκπαίδευση, πολιτισμός, υπηρεσίες τριτογενούς τομέα) και προστίθεται στις προϋποθέσεις η διατήρηση κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον εξακοσίων (600) θέσεων εργασίας. Επίσης, προβλέπεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν ανυπέρβλητα νομικά ή πραγματικά κωλύματα στη διαδικασία αδειοδότησης επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και των συνοδών αυτών έργων, που αποτελούν μέρος επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει ενταχθεί στις διατάξεις του ν. 3894/2010, επιτρέπεται η εγκατάστασή τους, σε άλλη ανάλογη ή ομοειδή έκταση, τηρουμένων των οικείων περί αδειοδότησεως διατάξεων. Ακόμη προβλέπεται η δυνατότητα να εισαχθούν στη .Ε.Σ.Ε. και επενδυτικές προτάσεις που δεν πληρούν στο σύνολό τους τους όρους που έχουν τεθεί διά των αποφάσεων που εκδίδονται κατά τις διατάξεις του α΄ εδαφίου του παρόντος άρθρου, πλην όμως κρίνεται ότι θα επιφέρουν σημαντικά ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα για τη συνολική εθνική οικονομία.

Το άρθρο 2 περιλαμβάνει Τροποποιήσεις του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».».

Τα άρθρα 3 και 4 περιλαμβάνουν τροποποιήσεις των άρθρων 14 και 22 αντίστοιχα του Ν. 3894/2010.

Το άρθρο 5 αντικαθιστά το άρθρο 24 του ν. 3894/2010 και προβλέπει τη δυνατότητα κατάρτισης Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων επί ιδιωτικών ακινήτων.

Το άρθρο 6 προσθέτει παράγραφο 8 στο άρθρο 26 του Ν.3386/2005 με την οποία προβλέπεται ότι για στρατηγικές επενδύσεις παρέχεται η δυνατότητα

χορήγησης άδειας διαμονής διάρκειας έως και 10 έτη για έως 10 άτομα των οποίων η έκδοση άδειας διαμονής θεωρείται ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη πραγματοποίηση του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη των οικογενειών τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων. Επίσης προβλέπει τη χορήγηση αδειών διαμονής σε Ιδιοκτήτες Ακινήτων στην Ελλάδα, καθώς και σε μέλη της οικογένειάς τους, με ελάχιστο ύψος ακίνητης περιουσίας στα 300.000 ευρώ.

Το άρθρο 7 αντικαθιστά το άρθρο 15 του ν. 3984/2010 (Α'204) όπως αυτό ισχύει σχετικά με τις υποχρεώσεις εντασσομένων στη διαδικασία στρατηγικών επενδύσεων, καθώς ο πλήρης φάκελος για τις επενδύσεις θα υποβάλλεται πλέον στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων. Επίσης προβλέπεται η κατάθεση αποδεικτικό καταβολής στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» του υπολοίπου της Διαχειριστικής Αμοιβής, ενώ δεν απαιτείται πλέον η κατάθεση εγγυητικής επιστολής.

Το άρθρο 8 αφορά στη Διαχειριστική Αμοιβή η οποία καταβάλλεται μόνο για τις Ιδιωτικές Επενδύσεις από τον αιτούντα Επενδυτή στην Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» για το διοικητικό κόστος διεκπεραίωσης του φακέλου. Το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής, καθορίζεται στο 0,2% του συνολικού κόστους της επένδυσης, με κατώτατο όριο τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και ανώτατο όριο τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

Το άρθρο 9 αφορά στις τουριστικές επενδύσεις και προβλέπει ότι οι επενδύσεις αυτές και οι στρατηγικές επενδύσεις του άρθρου 1 του σχ/ν δεν υπάγονται στις αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Ε.Ο.Τ.

Το άρθρο 10 προβλέπει ότι για επενδύσεις που αιτούνται τόσο την σύμπραξη δημόσιου τομέα με την μορφή ΣΔΙΤ όσο και την υπαγωγή τους στο καθεστώς Στρατηγικών Επενδύσεων, η απόφαση λαμβάνεται σε κοινή συνεδρίαση των Διυπουργικών Επιτροπών Στρατηγικών Επενδύσεων και ΣΔΙΤ μετά από εισηγήσεις τόσο της Ειδικής Γραμματείας ΣΔΙΤ όσο και της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».

Το άρθρο 11 ορίζει ότι τα φορολογικά κίνητρα που μπορεί να προβλέπονται για Στρατηγικές Επενδύσεις με το άρθρο 25 του Ν.3894/2010, θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σελ. 3), όπως εκάστοτε ισχύει, για την κήρυξη κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά, κατά το Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΓΑΚ) όπως εκάστοτε ισχύει και κατά την προβλεπόμενη διαδικασία έγκρισης ή γνωστοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως κατά περίπτωση απαιτείται από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το **Κεφάλαιο Β΄** έχει τίτλο «**Οργανωτικά θέματα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων**» και περιλαμβάνει τα άρθρα 12-15.

Το άρθρο 12 προβλέπει ότι στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων συστήνονται Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων, Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων και Αυτοτελές Τμήμα Φορολογικών Κινήτρων.

Το άρθρο 13 αναφέρεται στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται ο στρατηγικός σχεδιασμός των επενδύσεων και η παρακολούθηση προόδου επενδυτικών προτάσεων, ο συντονισμός και η αδειοδότηση των Δημόσιων Στρατηγικών Επενδύσεων και η ευθύνη για την αδειοδότηση των Ιδιωτικών Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3894/2010 (Α΄204), όπως ισχύει.

Το άρθρο 14 αφορά στη στελέχωση της Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων.

Το άρθρο 15 αφορά στο Αυτοτελές Τμήμα Επιθεώρησης Ιδιωτικών Επενδύσεων (Τμήμα Ε.Ι.Ε.) το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Ανάπτυξης και διεξάγει περιοδικούς δειγματοληπτικούς ελέγχους τουλάχιστον ανά τρίμηνο καθώς και έκτακτους (ειδικούς ελέγχους).

Το **Κεφάλαιο Γ΄** έχει τίτλο «**Δημόσιες Στρατηγικές Επενδύσεις**» και περιλαμβάνει τα άρθρα 16-18.

Το άρθρο 16 αφορά στη σύσταση, λειτουργία και στελέχωση Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ Α.Ε.»

Το άρθρο 17 προβλέπει τη δυνατότητα συστάσεως με Προεδρικό Διάταγμα Εταιρειών που θα λειτουργούν χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, με σκοπό τη διοίκηση, διαχείριση και εν γένει αξιοποίηση δημόσιας έκτασης και των επ' αυτών κτιρίων και εγκαταστάσεων, με τα παραρτήματα και τα συστατικά τους, που θα περιέλθουν στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ Α.Ε.»

Το άρθρο 18 ορίζει ότι οι επενδύσεις που εμπίπτουν στους σκοπούς των Εταιρειών των άρθρων 16 και 17 του παρόντος νόμου αναγνωρίζονται ρητώς ως Δημόσιες Στρατηγικές Επενδύσεις (Δ.Σ.Ε.). Επίσης προβλέπει ειδική Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Φακέλου για την κατάρτιση φακέλων επενδυτικών σχεδίων Δ.Σ.Ε.

Το Κεφάλαιο Δ' έχει τίτλο «Ιδιωτικές Επενδύσεις – Τροποποίηση Αναπτυξιακών Νόμων 3299/2004 και 3908/2011» και περιλαμβάνει τα άρθρα 19-34.

Τα άρθρα 27-31 αφορούν την κύρωση των αποφάσεων υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 όπως ισχύει, των επιχειρήσεων «ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ ΑΕ», «ΚΑΒΑΛΑ FLOAT GLASS Α.Ε.», «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΟ ΠΑΤΡΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» καθώς και την τροποποίηση των σχετικών αποφάσεων υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 για την Εταιρεία ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε.

Το άρθρο 32 τροποποιεί διατάξεις του ν.2160/93 ως προς τους συντελεστές δόμησης, το άρθρο 33 τροποποιεί το άρθρο 1 του ν.2515/97 και το άρθρο 34 ορίζει την έναρξη ισχύος του παρόντος.

B. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧ/Ν

1. Η αναγκαιότητα συνολικού αναπτυξιακού σχεδιασμού για την ενίσχυση/ενεργοποίηση της επιχειρηματικότητας

Με το υπό συζήτηση σχ/ν επιχειρείται η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις στην Ελλάδα, με στόχο να βελτιωθεί η υπάρχουσα κατάσταση.

Στην παρούσα ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία, η οποία χαρακτηρίζεται μεταξύ άλλων από την πρωτοφανή (ακόμα και για τα διεθνή δεδομένα) δημοσιονομική προσαρμογή, την εξάντληση των ίδιων διαθεσίμων του χρηματοπιστωτικού συστήματος, την ελλειμματική λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος, το δραματικό περιορισμό των εισοδημάτων, κυρίως της μισθωτής εργασίας, των συνταξιούχων και των μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, την υψηλότερη ανεργία, την ισχυροποίηση της ήδη εκτεταμένης ανασφάλιστης και παράνομης εργασίας, την εκτεταμένη φοροαποφυγή και εισφοροδιαφυγή, τη σημαντική παραοικονομία, την των εισαγωγών αλλά και μία πρώτη βελτίωση των εξαγωγικών επιδόσεων κάποιων επιχειρήσεων, η επανεκκίνηση της αναπτυξιακής διαδικασίας εστιάζεται στο πεδίο των ιδιωτικών επενδύσεων, εγχώριων και αλλοδαπών. Ο δε τυχόν εξαγωγικός προσανατολισμός των εκροών των επενδύσεων αυτών θα επέφερε άκρως επιθυμητά πρόσθετα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι για να επιτύχει οποιαδήποτε προσπάθεια νομοθετικής παρέμβασης για τη βελτίωση του αναπτυξιακού περιβάλλοντος και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας θα πρέπει η χώρα να διαμορφώνει μία συνολική και συγκεκριμένη στρατηγική η οποία θα ενεργοποιεί τους επενδυτικούς πόρους της οικονομίας και της κοινωνίας. Απαιτείται λοιπόν ένας συνολικός αναπτυξιακός σχεδιασμός με ορίζοντα τουλάχιστον δεκαετίας, ο οποίος θα καθορίζει προτεραιότητες σε τομείς στους οποίους η χώρα διαθέτει ή μπορεί να δημιουργήσει συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Κατά τη διαμόρφωση της αναπτυξιακής αυτής στρατηγικής, η οποία θα πρέπει να οδηγεί κάθε επιλογή οποιασδήποτε νομοθετικής ρυθμίσεως, θα πρέπει

να ληφθεί υπόψη ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν διαθέτει πλέον σήμερα πόρους για να ασκήσει –όπως στο παρελθόν– απλόχερη πολιτική ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων.

Επιπλέον, το ζητούμενο σήμερα είναι η διαμόρφωση ενός νέου Αναπτυξιακού Νόμου ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη την παρούσα οικονομική συγκυρία και βέβαια θα είναι συμβατός και με την επόμενη προγραμματική περίοδο ενισχύσεων μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Με αυτά τα δεδομένα, θα πρέπει να εξετασθούν ειδικότερα:

- εάν η χορήγηση επιχορηγήσεων κεφαλαίου είναι ο πολλαπλασιαστικά αποδοτικότερος και αποτελεσματικότερος τρόπος ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων.
- εάν, από άποψη δημοσιονομικής βιωσιμότητας, υπάρχει συμβατότητα ανάμεσα στην χορήγηση επιχορηγήσεων κεφαλαίου και στην ταυτόχρονη παροχή φορολογικών απαλλαγών.
- η σχέση ανάμεσα στην αποκρατικοποίηση και τη διενέργεια συμπληρωματικών / υποβοηθητικών επενδύσεων από τους επενδυτές. Προφανώς, η επιχορήγηση των συμπληρωματικών επενδύσεων από τον Αναπτυξιακό Νόμο όπως ισχύει και προτείνεται να ισχύσει μειώνει ισόποσα το πραγματικό τίμημα του πωλούμενου κύριου περιουσιακού στοιχείου.
- το ενδεχόμενο οι εξαιρούμενες σήμερα από τον Αναπτυξιακό Νόμο όπως ισχύει ΔΕΚΟ να αποτελέσουν άυριο επιλέξιμους ιδιωτικούς επενδυτικούς φορείς επενδυτικών ενισχύσεων με προφανή συνεπαγωγή την ιλιγγιώδη αύξηση των εκταμιεύσεων επιχορηγήσεων εκ μέρους του κρατικού προϋπολογισμού.

Συμπερασματικά, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το ΥΠΑΝ οφείλει να ανοίξει έναν ουσιαστικό διάλογο με τους Κοινωνικούς Εταίρους πάνω στο ζήτημα της δημόσιας ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας καθώς και της αναδιάρθρωσής της.

2. Οι ρυθμίσεις που προωθεί το υπό συζήτηση σχ/ν

Κατ' αρχήν επισημαίνεται ότι το παρόν σχ/ν περιλαμβάνει αρκετές ρυθμίσεις οι οποίες είναι θετικές, ωστόσο θα μπορούσε να εμπλουτισθεί με την αξιοποίηση των παρατηρήσεων της Ο.Κ.Ε., καθώς και των προτάσεων που διατυπώνονται στο Κεφάλαιο Δ' και στο Παράρτημα της παρούσας Γνώμης.

Με δεδομένο ότι το υπό συζήτηση σχ/ν, φέρει τον τίτλο «Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για τις Στρατηγικές και Ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις», η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος σχετίζεται με πλήθος παραγόντων όπως η μείωση των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα, η εξάλειψη της περιττής γραφειοκρατίας και της διαφθοράς που εν μέρει συνδέεται με τη γραφειοκρατία, η παγίωση ενός σταθερού φορολογικού περιβάλλοντος με προβλέψιμη συνολική φορολογική επιβάρυνση, η περαιτέρω εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η εξασφάλιση της απλότητας της νομοθεσίας, η δυνατότητα παρακολούθησης και κωδικοποίησής της κλπ.

Δυστυχώς διαπιστώνεται ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν καλύπτει επαρκώς – έστω μέρος– των θεμάτων που αναφέρονται παραπάνω, αντίθετα περιορίζεται σε κάποιες οργανωτικές αλλαγές του Υπ. Ανάπτυξης και σε μία προσπάθεια βελτίωσης του προηγούμενου Αναπτυξιακού Νόμου (Ν. 3908/2011) με ένα πλήθος τροποποιήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Ο.Κ.Ε. εκφράζει τον προβληματισμό της για το γεγονός ότι το σχ/ν κινείται στο πλαίσιο της παρωχημένης λογικής των επιχορηγήσεων του Ν. 3908/2011, και των προγενεστέρων αυτού νομοθετικών ρυθμίσεων, συντηρώντας το καθεστώς των προηγούμενων ετών το οποίο χαρακτηριζόταν πολύ συχνά από υπερκοστολογήσεις, αμφίβολες συναλλαγές και πολλές φορές οδηγούσε σε επενδύσεις που δεν άφηναν μόνιμο αποτύπωμα στην οικονομία.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι και σε αυτό το σχ/ν προβλέπεται ένας μεγάλος αριθμός Π.Δ, Κ.Υ.Α και Υ.Α προκειμένου το νομοθέτημα να καταστεί λειτουργικό μετά την ψήφισή του από το Κοινοβούλιο. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις δεν προβλέπονται σαφή χρονοδιαγράμματα για την εκπόνηση και την έγκριση αυτών.

Πέραν των παραπάνω παρατηρήσεων, όσον αφορά στα κυριότερα θέματα που ρυθμίζει το παρόν σχ/ν, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει τα εξής:

α) Διαχωρισμός επενδύσεων σε μεγάλες και μικρομεσαίες ιδιωτικές και δημόσιες «στρατηγικές» επενδύσεις και σύσταση ενός οργάνου (Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων) για τη διακριτή διαδικαστική διαχείρισή τους (Άρθρο 1 και Άρθρα 12-15).

Με το παρόν σχ/ν διευρύνεται το πεδίο των στρατηγικών επενδύσεων και ελαστικοποιούνται οι όροι και τα κριτήρια για να θεωρηθεί μία επένδυση στρατηγική. Αν και κατά περίπτωση η διεύρυνση αυτή μπορεί να είναι θετική (π.χ. Εκκλησία), συνολικά επισημαίνεται ότι με τον τρόπο αυτό αφαιρείται η έννοια της στρατηγικής επένδυσης.

Επιπλέον, προβλέπεται η επέκταση της άρσης απαγόρευσης εγκατάστασης σε αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας και σε περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων. Η Ο.Κ.Ε. είναι αντίθετη στην παραπάνω πρόβλεψη διότι παρά την ανάγκη πραγματοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων στη χώρα, θα πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία των αγροτικών γαιών και του περιβάλλοντος, θέματα που συνδέονται ευθέως με το συνολικό αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας και αποτελούν προϋποθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης. Σε κάθε περίπτωση, απαιτείται η ολοκλήρωση του κτηματολογίου και ο γενικότερος σχεδιασμός για χρήσεις γης, βάσει της μορφολογίας του εδάφους, της βοσκοϊκανότητας, αλλά και της δυνατότητας παραγωγής προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί θετική τη σύσταση μιας «Υπηρεσίας μιας στάσης» (Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων) για την υποβοήθηση, συντονισμό και επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης των στρατηγικών επενδύσεων και τη σύσταση μιας «Υπηρεσίας επιθεώρησης» (Αυτοτελές Τμήμα Επιθεώρησης Ιδιωτικών Επενδύσεων). Σε σχέση με τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων δεν είναι σαφές με ποιον ακριβώς τρόπο συσχετίζεται με τις Υπηρεσίες Δόμησης των Δήμων (πρώην Πολεοδομίες) καθότι υπάρχει μόνο η γενική αναφορά «σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν.4030/2011 (Α' 249)» και η ασαφής αναφορά «κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 5 του παρόντος».

Σχετικά με τη στελέχωση της Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων (η οποία, προφανώς εκ παραδρομής, εμφανίζεται στον τίτλο του άρθρου 14 ως Γενική Διεύθυνση) σημειώνεται ότι:

- δεν υπάρχει περιγραφή θέσεων εργασίας του προσωπικού
- δεν προσδιορίζονται οι ανάγκες σε προσωπικό καθότι το προσωπικό δεν κατανέμεται σε θέσεις εργασίας.

β) Ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση, κυρίως, της ικανότητας προσέλκυσης αλλοδαπών επενδύσεων και την υποβοήθησης συγκρότησης του Φακέλου της Επένδυσης εκ μέρους της εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου Επενδύστε στην Ελλάδα ΑΕ (Άρθρα 2-8).

Με το παρόν σχ/ν προωθούνται τροποποιήσεις του Καταστατικού της Εταιρείας “Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.” ωστόσο διαπιστώνεται ότι από το σχ/ν απουσιάζει μια εκτίμηση της αποτελεσματικότητας της Εταιρείας “Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.” καθώς και πως η Εταιρεία θα επιτελέσει το διευρυμένο σκοπό της ο οποίος πλέον θα περιλαμβάνει και την προώθηση των εξαγωγών.

Όσον αφορά τα ουσιαστικά περιεχόμενα των τροποποιήσεων του καταστατικού, διακρίνεται μια σύγχυση σχετικά με το χαρακτήρα της εταιρείας ως μετοχικής εταιρείας κρατικής ιδιοκτησίας και ως Δημόσιας Υπηρεσίας. Στην πραγματικότητα οι διατάξεις του Σ/Ν σχετικά με την εταιρία «Επενδύστε στην Ελλάδα ΑΕ» δημιουργούν μία ακόμα Δημόσια Υπηρεσία υπό το περίβλημα μιας δήθεν μετοχικής εταιρείας. Το εν λόγω υβριδικό σχήμα παρουσιάζει μόνο τα μειονέκτημα και των δύο συνιστωσών του χωρίς κανένα από τα πλεονεκτήματα που η κάθε μια αυτοτελώς έχει.

Στη βάση αυτή, θεωρείται μάλλον βέβαιο ότι η εταιρεία Επενδύστε στην Ελλάδα ΑΕ θα συνεχίσει να μην είναι σε θέση να προσελκύσει αλλοδαπές επενδύσεις στην Ελλάδα.

γ) Τροποποιήσεις Αναπτυξιακών Νόμων (Άρθρα 19-26)

Κατ' αρχήν η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι θα έπρεπε να παρατίθενται οι τροποποιούμενες ισχύουσες διατάξεις, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αλλά και να υπάρχει αιτιολόγηση των προτεινόμενων τροποποιήσεων και εκτίμηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων αυτών. Ο παραπάνω σχολιασμός αφορά στο σύνολο των τροποποιούμενων διατάξεων του σχ/ν.

Με τα άρθρα 19-26 εισάγονται τροποποιήσεις και προσθήκες στα κείμενα των Αναπτυξιακών Νόμων 3299/2004 και 3908/2011 π.χ. ρυθμίσεις για τη ρευστότητα, παροχή φορολογικών κινήτρων, τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης, απλοποιήσεις σε προδιαγραφές για clusters, επιτάχυνση των διαδικασιών όπου ορίζονται μεταξύ άλλων δύο εναλλακτικές διαδικασίες ελέγχου της υλοποίησης των επενδύσεων με την προσθήκη και της δυνατότητας ελέγχου από ιδιώτες πιστοποιημένους ελεγκτές, κεφάλαια εξωτερικού κ.α.

Πολλές από τις παρεμβάσεις κινούνται σε θετική κατεύθυνση, ωστόσο η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι αμφίβολο παραμένει αν υπό την παρούσα συγκυρία μπορεί να υπάρξουν θετικά αποτελέσματα από την εφαρμογή τους.

Τέλος η Ο.Κ.Ε. εκφράζει τον προβληματισμό της για την προβλεπόμενη γενίκευση και αύξηση του όγκου των χρηματικών εκταμιεύσεων εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων (Άρθρα 19-20). Η νέα Γενική Γραμματεία που συστήνεται, καλείται να διαχειριστεί παλαιές πρακτικές οι οποίες καθίστανται ακόμα χειρότερες από τη γενίκευση όλων των ενισχύσεων (επιχορήγηση κεφαλαίου, χρηματοδοτική μίσθωση και φορολογική απαλλαγή) σ' όλες τις κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων.

Επισημαίνεται ότι ενώ οι έως τώρα ισχύουσες διατάξεις παρέχουν φορολογική απαλλαγή στα Γενικά Επενδυτικά Σχέδια, επιχορήγηση κεφαλαίου και χρηματοδοτική μίσθωση στα Επενδυτικά Σχέδια Τεχνολογικής Ανάπτυξης και χρηματοδοτική μίσθωση στα Επενδυτικά Σχέδια Περιφερειακής Συνοχής, το παρόν σχ/ν, υπό το πρόσχημα της ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων, γενικεύει

χωρίς αιτιολόγηση την παροχή επιχορηγήσεων σε όλες αδιακρίτως τις κατηγορίες των επενδυτικών σχεδίων.

δ) Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ Α.Ε. και δυνατότητα σύστασης Εταιρειών Ειδικού Σκοπού για Δημόσιες Στρατηγικές Επενδύσεις Άρθρα 16-18).

Εισάγονται δύο «νέα εργαλεία» για την αξιοποίηση της περιουσίας του Δημοσίου, μέσω της ίδρυσης της «Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε.» (Άρθρο 16) και των Εταιριών Ειδικού Σκοπού (SPVs) (Άρθρο 17).

Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι τα δύο αυτά νέα εργαλεία για την αξιοποίηση σημαντικής περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου απαιτούσαν περισσότερη ανάλυση και σχεδιασμό και θα έπρεπε να αποτελούν επίσης το αντικείμενο ενός ξεχωριστού νομοσχεδίου. Σημαντικά θέματα όπως η διάρθρωση της εταιρείας, οι θέσεις προσωπικού, τα αναγκαία προσόντα για την πρόσληψη σε μια θέση, οι πάσης φύσεως αποδοχές του προσωπικού και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα παραπέμπονται προς ρύθμιση σε Κ.Υ.Α των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης.

Επιπλέον, προβληματίζει το γεγονός ότι ενώ έχει συστηθεί το ΤΑΙΠΕΔ για την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας και ενώ γίνεται η προσπάθεια συγχώνευσης και κατάργησης φορέων, που είναι άλλωστε και μνημονιακή υποχρέωση της χώρας μας, επιλέγεται να συσταθεί ένας νέος φορέας η διοίκηση και η στελέχωση του οποίου θα απαιτήσουν πολυάριθμο προσωπικό που θα προσληφθεί με συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, με συμβάσεις έμμισθης εντολής καθώς και με συμβάσεις έργου και μάλιστα κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Στο σημείο αυτό, η Ο.Κ.Ε. τονίζει την ανάγκη στελέχωσης της «Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε.» με αξιοκρατικές διαδικασίες.

ε) Κυρώσεις τριών Υπουργικών Αποφάσεων Υπαγωγής επενδύσεων επιχειρήσεων στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 για τη λήψη επιχορήγησης (Άρθρα 27-29) και δύο Τροποποιήσεων Υπουργικών Αποφάσεων Υπαγωγής επενδύσεων επιχειρήσεων στις διατάξεις του Ν. 3299/2004 (Άρθρα 30-31).

Το συνολικό ύψος των εν λόγω επενδύσεων ανέρχεται στο ποσό των 242,550 εκατ. €, η παρεχόμενη συνολική επιχορήγηση ανέρχεται στο ποσό των 73,237 εκατ.

€ και οι δημιουργούμενες θέσεις εργασίας σε 790 + 29. Η μέση επιχορήγηση ανά θέση εργασίας ανέρχεται σε 89.422,47€.

Η Ο.Κ.Ε., χωρίς να εισέλθει στην ουσία των ανωτέρω επενδυτικών σχεδίων, αφενός επισημαίνει τις σημαντικές καθυστερήσεις κατά τη διαδικασία ένταξης στις διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου και αφετέρου θεωρεί ότι η προϊστορία τουλάχιστον των δύο εξ αυτών δημιουργεί ερωτηματικά σχετικά με πιθανά προβλήματα εφικτότητας υπό τις παρούσες συνθήκες, ειδικότερα όσον αφορά στο χρηματοδοτικό σχήμα και τη δυνατότητα των επενδυτών να συγκεντρώσουν τα ίδια κεφάλαια.

Τέλος επισημαίνεται ότι αρχικά στο παρόν σχ/ν υπήρχε ένα κεφάλαιο το οποίο αφορούσε στην ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση υδατοδρομίων. Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί θετική την αφαίρεση των διατάξεων αυτών από το παρόν σχ/ν, με την προϋπόθεση όμως ότι θα αποτελέσουν σύντομα ένα αυτοτελές σχ/ν, γεγονός το οποίο αναδεικνύει περισσότερο και τη σημασία θεσμοθέτησης του πλαισίου για την ίδρυση, λειτουργία και εκμετάλλευση υδατοδρομίων. Πρόκειται για ένα θέμα που στο παρελθόν απασχόλησε πολλές φορές τη χώρα μας και θα έπρεπε να έχει ήδη διευθετηθεί.

Βάσει όλων των παραπάνω θέσεων, η Ο.Κ.Ε. προβαίνει στη διατύπωση συγκεκριμένων κατ' άρθρων παρατηρήσεων στην επόμενη ενότητα.

Γ. ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Τροποποίηση των άρθρων 1, 2, 3, 7 και 9 του ν. 3894/2010 (Α'204) και του άρθρου 9 του ν. 3851/2010 (Α'85)

Παρ. 1

Ισχύουν τα σχόλια της Γενικής Αξιολόγησης σχετικά με τη διεύρυνση της έννοιας της στρατηγικής επένδυσης και των πιθανών δικαιούχων. Ο νέος προσδιορισμός της έννοιας των στρατηγικών επενδύσεων καθιστά συζητήσιμη την έννοια και την χρησιμότητα του όρου. Αφενός προστίθενται νέοι τομείς (εκπαίδευσης, πολιτισμού, παροχή υπηρεσιών εν γένει), αφετέρου εκτός από το κριτήριο της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας προστίθεται το κριτήριο της διατήρησης «κατά βιώσιμο τρόπο» τουλάχιστον 600 θέσεων εργασίας.

Επισημαίνεται ότι είναι ασαφές γιατί το κριτήριο καθορίζεται στις 600 θέσεις και όχι π.χ. στις 500, καθώς και το πώς ορίζεται η διατήρησή των θέσεων αυτών κατά βιώσιμο τρόπο.

παρ. 3

Αναφορικά με την Σύσταση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε), η Ο.Κ.Ε. προτείνει τη συμμετοχή επιπλέον και του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής του οποίου το χαρτοφυλάκιο είναι πολύ σημαντικό για μία σειρά από επενδύσεις (π.χ. Λιμένες) και αδειοδοτήσεις. Αν κρίνεται σκόπιμο να παραμείνει ολιγομελής η Δ.Ε.Σ.Ε. προτείνουμε την αντικατάσταση προς τούτο του ΥΠ.ΕΞ ο οποίος μπορεί να καλείται κατά περίπτωση.

Παράλληλα, καθώς οι Σ.Ι.Ε. αποσκοπούν μεταξύ άλλων και στην περιφερειακή ανάπτυξη (βλ. παράγραφο 5) θα πρέπει να προβλεφθεί και η συμμετοχή του αιρετού εκπροσώπου της περιφέρειας στην οποία θα υλοποιηθεί μια τέτοια επένδυση. Θα μπορούσε για π.χ. να καλείται στην Δ.Ε.Σ.Ε και ο αρμόδιος κατά περίπτωση αιρετός περιφερειάρχης.

παρ. 9

Προβλέπεται η δυνατότητα της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» με αιτιολογημένη εισήγησή της να εισαχθούν στη Δ.Ε.Σ.Ε. και «επενδυτικές προτάσεις που δεν πληρούν στο σύνολο τους τους όρους που έχουν τεθεί διά των αποφάσεων που εκδίδονται», πλην όμως κρίνεται ότι θα επιφέρουν σημαντικά ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα για τη συνολική εθνική οικονομία».

Η διάταξη αυτή προσφέρει μεν ευελιξία, ωστόσο καταδεικνύει σε ένα βαθμό, αφενός, την προχειρότητα με την οποία γιγαντώνεται η Γ.Γ.Σ.Ι.Ε όταν και από αυτή τη διάταξη προκύπτει ότι η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» έχει ουσιαστικές και στρατηγικού χαρακτήρα αρμοδιότητες και αφετέρου, την προχειρότητα των όρων που έχουν τεθεί για την επιλεξιμότητα των επενδυτικών προτάσεων.

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει τον κίνδυνο να προωθούνται κατ' εξαίρεση των προβλεπόμενων στο άρθρο 14 του ν. 3894/2010 επενδυτικά σχέδια στη Δ.Ε.Σ.Ε.

παρ. 10

Ισχύει η παρατήρηση της Γενικής Αξιολόγησης σχετικά με την αντίθεση της Ο.Κ.Ε. στην επέκταση της άρσης απαγόρευσης εγκατάστασης σε αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας.

Άρθρο 2

Τροποποίηση Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.»

Σύμφωνα με όσα έχουν ειπωθεί στη Γενική Αξιολόγηση, επισημαίνεται ότι συνολικά απουσιάζει μια εκτίμηση της αποτελεσματικότητας της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», και πως αυτή διασφαλίζεται σε συνδυασμό με τη διεύρυνση του σκοπού της.

Όσον αφορά στην επίτευξη του σκοπού της «ΕσΕ Α.Ε.», προτείνεται να προστεθεί η δυνατότητα της να συνδράμει τους υποψήφιους Στρατηγικούς Επενδυτές ώστε μέσω του ΤΑΙΠΕΔ να εξεύρουν τυχόν δημόσια γη ή κτίρια (π.χ. εγκαταλελειμμένα κτίρια σε ΒΙ.ΠΕ.) που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν για την υλοποίηση του επενδυτικού τους σχεδίου.

Προβληματισμό δημιουργεί η πρόβλεψη ότι η Ε.Μ.Α.Π.Ε. θα λειτουργεί και ως υπηρεσία «Διαμεσολαβητή του Επενδυτή» καθώς η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι αυτός που υποδέχεται και λειτουργεί ως ο επισπεύδων για την έκδοση αδειών από αρμόδιες υπηρεσίες δημοσίου δεν μπορεί να είναι αξιόπιστος διαμεσολαβητής. Φυσικά μπορεί να παραλαμβάνει παράπονα και αιτήματα των επενδυτών που αφορούν συγκεκριμένες περιπτώσεις καθυστερήσεων, διαφωνιών και άλλων δυσχερειών αλλά σε καμία περίπτωση κατά τη γνώμη μας αυτό δεν μπορεί να την καταστήσει «Διαμεσολαβητή του Επενδυτή» αν θέλουμε ο τίτλος αυτός να έχει ουσία.

Με την ευκαιρία, η Ο.Κ.Ε. τονίζει την ανάγκη θέσπισης του «Συνηγόρου του Επιχειρηματία».

Όσον αφορά τα ουσιαστικά περιεχόμενα των τροποποιήσεων του καταστατικού της «ΕσΕ Α.Ε.», διακρίνεται μια σύγχυση σχετικά με το χαρακτήρα της εταιρείας ως μετοχικής εταιρείας κρατικής ιδιοκτησίας και ως Δημόσιας Υπηρεσίας. Η σύγχυση αυτή εκδηλώνεται χαρακτηριστικά στην περίπτωση του ΔΣ της εταιρείας το οποίο ορίζεται [Γ'9.1] να είναι 11μελές «κατ' ανώτατο όριο». Ωστόσο, το Γ'9.5 ορίζει ότι *«Πέντε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, διορίζονται μετά από υπόδειξη της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου, της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος, του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, που υποδεικνύουν από ένα πρόσωπο. Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω μπορούν να συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και καθ' υπέρβαση του ανωτάτου οριζόμενου αριθμού των μελών αυτού.»*.

Προκύπτει, συνεπώς ότι το ΔΣ μπορεί και να είναι και 16 μελές κατά πρόδηλη αντίφαση με το «ανώτατο όριο» που θέτει το Γ'9.1.

Επίσης, δεν διευκρινίζεται εάν ο Υπουργός δεσμεύεται να διορίζει στο ΔΣ τα υποδεικνυόμενα πρόσωπα εκ μέρους των κοινωνικών φορέων ή έχει δικαίωμα αρνησικυρίας.

Προτείνεται όπως οριστεί επακριβώς το πλήθος των μελών του ΔΣ, οι εκπρόσωποι των κοινωνικών φορέων, οι εκπρόσωποι των συναρμόδιων

Υπουργείων και οι ανοικτές θέσεις στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Ανάπτυξης.

Επίσης προτείνεται η συμμετοχή εκπροσώπου της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.).

Άρθρο 4

Τροποποίηση άρθρου 22 Ν. 3389/2010

παρ. 4

Οι ρυθμίσεις που αφορούν την καθιέρωση του θεσμού της αυτοβεβαίωσης θεωρούνται θετικές και διευκολυντικές της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα εφόσον επέλθει διεύρυνση της έννοιας «Ιδιωτική Στρατηγική Επένδυση» σύμφωνα με τις παρατηρήσεις επί του Άρθρου 1.

παρ. 5, 6

Μέσα στην προθεσμία του 1 μήνα που προβλέπεται για να εκδώσει ο Υπουργός Ανάπτυξης άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας στρατηγικών επενδύσεων θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ο χρόνος για την σύνταξη από την Γ.Γ.Σ.Ι.Ε. της σχετικής εισήγησης προς τον Υπουργό. Το ίδιο πρέπει να προβλεφθεί και στην παράγραφο 6.

παρ. 8

Προβλέπεται η υποχρέωση κάθε υπηρεσίας η οποία είναι καταρχήν αρμόδια βάσει των κείμενων διατάξεων για την πάσης φύσεως αδειοδότηση στρατηγικών επενδύσεων, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος, και με ευθύνη των Γενικών Γραμματειών των εκάστοτε εποπτευόντων Υπουργείων, να κοινοποιήσει στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις αδειοδοτικές διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και τις διοικητικές πράξεις και γνωμοδοτήσεις που απαιτούνται.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι δεν είναι δυνατόν να απαιτείται νομοθετική ρύθμιση για την αυτονόητη ανάγκη ενημέρωσης και συνεργασίας μεταξύ υπηρεσιών του

Δημοσίου και τονίζει ότι η δημιουργία φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος προϋποθέτει πρωτίστως την κωδικοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας, την απλούστευση των διαδικασιών και τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών.

Άρθρο 5

Ειδικές Ρυθμιστικές Διατάξεις

Θα πρέπει στο άρθρο να προβλέπονται χρονικά πλαίσια εντός των οποίων η Γ.Γ.Σ.Ι.Ε. οφείλει να καταρτίσει Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε) και Ειδικά Σχέδια Αξιοποίησης Δημοσίων Ακινήτων (Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α).

Θετικά εκτιμάται η πρόβλεψη με ΠΔ να δύναται να καθορίζονται ειδικοί όροι ανάδειξης και προστασίας αρχαιοτήτων και άλλων μνημείων που ενδεχομένως εντοπιστούν κατά την υλοποίηση μιας επένδυσης.

Στην παρ. 4 κρίνεται θετικά η διάταξη που εισάγεται προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στην Εκκλησία της Ελλάδας καθώς και στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα να κάνουν χρήση του θεσμικού πλαισίου περί στρατηγικών επενδύσεων και κατ' επέκταση και των Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ).

Άρθρο 6

Άδειες διαμονής

Είναι πάγιο ζητούμενο από όλους τους ξένους επενδυτές η διευκόλυνση τους για τη λήψη αδειών παραμονής για τους ίδιους καθώς και για τα πρώτου βαθμού συγγενείας μέλη των οικογενειών τους.

Στα θετικά του άρθρου εκτιμάται και η συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας για ιδιοκτήτες ακίνητης περιουσίας.

Θα ήταν καλό να τεθεί προθεσμία εντός της οποίας ο ΥΠΕΣ αποφασίζει για την έγκριση άδειας διαμονής.

Σκόπιμο θα ήταν επίσης να επανεξεταστεί η απαγόρευση εργασίας σε μέλη των οικογενειών των επενδυτών και ιδιοκτητών ακίνητης περιουσίας καθώς μπορεί να δημιουργηθούν εμπόδια δυσανάλογα της ωφέλειας που προσδοκά ο νομοθέτης.

Άρθρο 7

Φερεγγυότητα Επενδυτών

Στην νέα παράγραφο 1.α) του αρθρ.15 του Ν.3984/2010, προκειμένου να διασφαλίζεται η απλοποίηση και η εφαρμογή της αρχής της υπηρεσίας μίας στάσης, αντί να υποχρεούται ο επενδυτής να υποβάλει στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων αποδεικτικό καταβολής στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» του υπολοίπου της Διαχειριστικής Αμοιβής», θα μπορούσε η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» να παρέχει τη σχετική πληροφόρηση ηλεκτρονικά.

Επίσης στη νέα παρ.2 του αρθρ.15 του Ν.3984/2010, καταστρατηγείται η εφαρμογή της αρχής της υπηρεσίας μίας στάσης, καθώς ο επενδυτής υποχρεούται να συνεργάζεται με την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» και τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, εφόσον κληθεί προς τούτο, προκειμένου να συμπληρωθούν ελλείψεις.

Άρθρο 10

ΣΔΙΤ & Στρατηγικές Επενδύσεις

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει να προβλεφθεί συγκεκριμένος χρόνος εντός του οποίου υποχρεούνται να συντάξουν εισηγήσεις τους τόσο η Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ όσο και η «ΕσΕ Α.Ε.» και επίσης να προβλεφθεί συγκεκριμένος χρόνος εντός του οποίου αποφασίζουν από κοινού η Δ.Ε.Σ.Ε. και η Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ.

Άρθρο 11

Παροχή φορολογικών κινήτρων για Στρατηγικές Επενδύσεις

Είναι πολύ θετική η συμπερίληψη και άλλων επιλογών για έναν επενδυτή σε ότι αφορά τα φορολογικά κίνητρα. Ειδικότερα, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την πρόνοια για παγιοποίηση του φορολογικού καθεστώτος για συγκεκριμένο διάστημα από την έναρξη υλοποίησης της στρατηγικής επένδυσης. Αυτό θα άρει ένα μεγάλο αντικίνητρο που πολλοί και πολύ συχνά έχουν εντοπίσει αναφορικά με τη μη προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα που είναι η αβεβαιότητα που περιβάλλει το φορολογικό καθεστώς που συχνά μεταβάλλεται.

Με δεδομένο ότι η Χώρα μας θα έχει πολύ λίγους –σε σχέση με το παρελθόν– πόρους για την παροχή οικονομικών κινήτρων υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για την προσέλκυση επενδύσεων, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι πρέπει να ενισχυθεί η παροχή φορολογικών κινήτρων ή άλλων ισοδύναμων κινήτρων για τις Στρατηγικές (αλλά και τις μικρότερες) Επενδύσεις.

Άρθρο 13

Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων

Στην παρούσα οικονομική συγκυρία η Ο.Κ.Ε. προσδοκούσε ότι η Χώρα μας θα ήταν έτοιμη για πιο ρηξικέλευθες λύσεις όπως για π.χ. τη θεσμοθέτηση δυνατότητας έκδοσης όλων των αναγκαίων αδειών από την ίδια υπηρεσία, φορέα που υποδέχεται την επενδυτική πρόταση. Το ΣΧ/Ν δυστυχώς δεν προβλέπει τη δημιουργία μιας ουσιαστικής υπηρεσίας μίας στάσης αλλά ένα υποδοχέα προτάσεων που μεριμνά πάλι για την διαβίβαση αιτημάτων προς τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση σχετικών αδειών και πιστοποιητικών.

Άρθρο 14

Στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων

Θα πρέπει να διορθωθεί ο τίτλος του άρθρου, δεδομένου ότι πρόκειται για Γενική Γραμματεία και όχι Γενική Διεύθυνση.

Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. εκφράζει τον έντονο προβληματισμό της από τη συνεχή επίκληση στην «κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων...» στελέχωση της Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων.

Επίσης θα ήταν σκόπιμο να είναι γνωστό εάν οι προβλεπόμενες σε αριθμό θέσεις και ειδικότητες είναι απόρροια κάποιας σχετικής μελέτης και πέραν του οργανογράμματος των υπηρεσιών της Γ.Γ.Σ.Ι.Ε να υπήρχε και περιγραφή αρμοδιοτήτων κάθε διεύθυνσης και τμήματος καθώς και του προσοντολογίου των στελεχών που απαιτούνται.

Άρθρο 16

ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ Α.Ε.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση χρήζει επανεξέτασης. Πρόκειται για δημόσια εταιρεία στην οποία μεταβιβάζεται αγνώστου αξίας δημόσια περιουσία, μεγάλης Υπο Αξιοποίηση Περιοχής, η οποία εταιρεία «εξαιρείται από τις διατάξεις του δημοσίου τομέα», ο αριθμός μελών ΔΣ είναι ασαφής («από 5 έως 7 μέλη») η οποία απασχολεί προσωπικό «κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων», όπως και στην περίπτωση των αποσπάσεων, και όπου «η δαπάνη μισθοδοσίας των αποσπασθέντων υπαλλήλων βαρύνει τους φορείς από τους οποίους προέρχονται, οι οποίοι εξακολουθούν να καταβάλλουν τις πάσης φύσεως αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές αυτών».

Σύμφωνα με την παρ. 2α) «Η Εταιρεία λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

Αυτή η σύνδεση «δημόσιου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας» δεν συνάδουν με τις ως άνω επιλογές, όπου το κόστος φέρεται από το δημόσιο, και όχι από την ίδια την εταιρεία, με ευθύνη του ΔΣ αυτής.

Επιπλέον, η Ο.Κ.Ε. τονίζει την ανάγκη στελέχωσης της «Παράκτιο Μέτωπο Α.Ε.» με αξιοκρατικές διαδικασίες.

Άρθρο 19

Ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων

παρ. 1

Η προβλεπόμενη δυνατότητα προσκόμισης εγγυητικής επιστολής έναντι του 100% της προβλεπόμενης επιχορήγησης της κατά περίπτωση επένδυσης δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ως κίνητρο υπό την παρούσα συγκυρία.

Τυχόν ρυθμίσεις για αντιμετώπιση του ζητήματος μέσω διευκόλυνσης της διαδικασίας έκδοσης της εγγυητικής θα πρέπει να εξειδικευθούν μέσω του προβλεπόμενου από την παράγραφο 2 του παρόντος Άρθρου Προεδρικού Διατάγματος.

Επίσης, με την παράγραφο 1 αυξάνεται η χορηγούμενη προκαταβολή της επιχορήγησης από το 30% που είναι σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στο 100%.

Η αύξηση αυτή στερείται οικονομικού νοήματος καθότι οι εκταμιεύσεις κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου πραγματοποιούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα πληρωμών του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης αυτού το οποίο περιλαμβάνει, επίσης, την λήψη πιστώσεων προμηθευτή οι οποίες αγνοούνται συστηματικά από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τεχνικά θα ήταν σαφώς προτιμότερη η εξόφληση των τιμολογίων από την ίδια συμμετοχή ή/και το δανεισμό και η εν συνεχεία καταβολή της αντίστοιχης ισόποσης επιχορήγησης μέχρι της εξάντλησης του εγκεκριμένου ποσού αυτής. Με τη διαδικασία αυτή, η καταβολή της επιχορήγησης αποδεδεσμεύεται από την καταβολή της ίδιας συμμετοχής και γίνεται εμπροσθοβαρής επιτυγχάνοντας έτσι το στόχο ενίσχυσης της ρευστότητας. Η διάθεση, ωστόσο, της ίδιας συμμετοχής έχει

έμπρακτα πιστοποιηθεί αφού έχει χρησιμοποιηθεί ως «εσωτερικό Κεφάλαιο Κίνησης (Κ/Κ)».

παρ.3

Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 που αφορούν στην παροχή στους φορείς της επένδυσης δυνατότητας κάλυψης της ίδιας συμμετοχής μέσω άμεσα ρευστοποιήσιμων παγίων της επιχείρησής τους κρίνονται θετικά, υπό τον όρο της δέσμευσης αυτών και της επιπρόσθετης διευκρίνισης ότι πρόκειται για περιουσιακά στοιχεία διαπραγματεύσιμα σε τυπικές αγορές. Η ρύθμιση αυτή καθιστά δυνατή την υλοποίηση επενδύσεων μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου χωρίς να είναι υποχρεωτική η κάλυψη της ίδιας συμμετοχής μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου. Το θέμα αυτό είναι κρίσιμο για δραστηριότητες υπό μετεγκατάσταση, οι οποίες διευκολύνονται στο επενδυτικό τους έργο μέσω της δυνατότητας αξιοποίησης των εγκαταλειπόμενων παγίων. Αν και η παρούσα συγκυρία δεν ευνοεί τέτοιου είδους κινήσεις λόγω μειωμένων προσδοκιών ως προς το τίμημα, ωστόσο σε μεσοπρόθεσμη βάση θεωρείται ότι η ρύθμιση αυτή θα αποβεί επωφελής.

Άρθρο 20

Παροχή φορολογικών κινήτρων

Όσον αφορά στη χρονική διάρκεια παροχής των φορολογικών ελαφρύνσεων (παρ.1), αυτή πρέπει να είναι ανάλογη της προβλεπόμενης από το επιχειρησιακό σχέδιο διαχρονικής απόσβεσης της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή νοούμενης αθροιστικά και κατά προτεραιότητα.

Άρθρο 21

Βελτίωση του θεσμικού πλαισίου

παρ. 4

Εξακολουθεί να επιδοτείται μόνο η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων 3 αστέρων και άνω ή ξενοδοχειακών

μονάδων που αναβαθμίζονται σε 3 αστέρων και άνω (άρθρο 2 περίπτωση ζα του Ν.3908/2011).

Προτείνεται να επανέλθει η δυνατότητα εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων δύο αστεριών (4234 μονάδες επί συνόλου 9670), που καταργήθηκε με το Ν. 3908 / 2011.

Επισημαίνεται ότι το ισχύον καθεστώς αποστερεί τη δυνατότητα εκσυγχρονισμού από ένα σημαντικό μέρος του ξενοδοχειακού δυναμικού, που αποτελεί και τη ραχοκοκαλιά του και εάν παραμείνει, θα οδηγήσει σε δημιουργία ξενοδοχειακού προϊόντος δυο ταχυτήτων. Εξάλλου, ο στόχος της δημιουργίας ποιοτικού ξενοδοχειακού δυναμικού, θα πρέπει να αφορά στο σύνολο του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας και όχι επιλεκτικά μόνο σε κάποιες υποκατηγορίες του.

Άρθρο 23

Συνέργεια και Δικτύωση

Η μετάβαση στην οικονομία της γνώσης, η σύνδεση της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας με τον παραγωγικό ιστό της χώρας είναι αναγκαίο να αποτελέσει προτεραιότητα στις αναπτυξιακές επενδύσεις.

Συνεπώς, προτεραιότητα στις αναπτυξιακές επενδύσεις θα πρέπει να δοθεί σε συνεργατικούς σχηματισμούς που αποτελούνται από επιχειρήσεις που βασίζονται σε δραστηριότητες έντασης γνώσης, στην καινοτομία και στην υψηλή τεχνολογία.

Με δεδομένη τη μη επιτυχημένη πορεία σειράς clusters που χρηματοδοτήθηκαν κυρίως στο Β' και Γ' ΚΠΣ τόσο στην μεταποίηση όσο και στον τουρισμό, η Ο.Κ.Ε. παραθέτει στο Παράρτημα της παρούσας Γνώμης, τις θέσεις της ως προς τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να καλύπτουν οι συστάδες επιχειρήσεων που θα χρηματοδοτούνται, προκειμένου να επιτυγχάνουν και να συμβάλλουν στην περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη.

Άρθρο 24

Επιτάχυνση διαδικασιών

Η προβλεπόμενη δυνατότητα επιλογής από την πλευρά του επενδυτή πιστοποιημένων φορέων για τη διενέργεια ενδιάμεσων ελέγχων και ελέγχων ολοκλήρωσης της επένδυσης (παρ.1) ανταποκρίνεται σε μία διαχρονική πρόταση του επιχειρηματικού κόσμου.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να είναι δεδομένο το ισοδύναμο της εγκυρότητας του σχετικού αποδεικτικού με την αντίστοιχη των ανάλογων πράξεων των υπηρεσιών της Διοίκησης ενώ οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι και προς τις δύο κατευθύνσεις θα πρέπει να αναλαμβάνονται από το Αυτοτελές Τμήμα Επιθεώρησης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Άρθρου 2 του Νομοσχεδίου.

Άρθρο 25

Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων

Προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων παλαιότερων αναπτυξιακών Νόμων.

Η Ο.Κ.Ε. είναι γενικά αντίθετη στις επαναλαμβανόμενες παρατάσεις, ωστόσο με δεδομένο ότι πολύ καλές επενδύσεις δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν λόγω του γενικότερου οικονομικού κλίματος στη χώρα, είναι λογικό να υπάρχουν παρατάσεις εφόσον αιτιολογούνται και δεν είναι αορίστου χρόνου.

Άρθρο 33

Τροποποίηση του ν. 2515/1997

Με το άρθρο αυτό και προκειμένου να μη γίνονται αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ κατόχων πτυχίων οικονομικών σχολών Τ.Ε.Ι. και κατόχων πτυχίων οικονομικών σχολών Α.Ε.Ι. ως προς τη δυνατότητα απόκτησης άδειας λογιστή φοροτεχνικού, εισάγεται διάταξη με την οποία επεκτείνεται η δυνατότητα αυτή.

Ειδικότερα, στο ν. 2515/1997 προβλέπεται μεταξύ άλλων η χορήγηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού στους πτυχιούχους ορισμένων

Τμημάτων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.).

Η διάταξη απαντά σε συγκεκριμένα προβλήματα, καθώς από την ψήφιση του παραπάνω νόμου έχουν συσταθεί και ενδέχεται να συσταθούν και μελλοντικά στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και άλλα Τμήματα οικονομικής κατεύθυνσης, στους πτυχιούχους των οποίων δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού. Παραμένει ωστόσο ένα ευρύτερο θέμα «ενημέρωσης» και επαναπροσδιορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων αλλά και υποχρεώσεων ως προς τη δυνατότητα άσκησης επαγγέλματος πτυχιούχων ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Δ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Στην ενότητα αυτή η Ο.Κ.Ε. παρουσιάζει ενδεικτικά ορισμένες προτάσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας οι οποίες, στο πλαίσιο μιας νέας αναπτυξιακής πολιτικής, θα μπορούσαν να εξετασθούν ως εναλλακτικές των επιχορηγήσεων. Ειδικότερα:

1. Ενεργοποίηση **σχήματος ασφάλισης επενδυμένου κεφαλαίου** όπως ακριβώς συμβαίνει σ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) είναι ο κατάλληλος δημόσιος φορέας για να διαχειριστεί ένα πρόγραμμα ασφάλισης επενδυτικών συμμετοχών στο εσωτερικό και αντίστοιχα ο Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) στο εξωτερικό. Η ενεργοποίηση ενός παρόμοιου προγράμματος θα μπορούσε να συμβάλλει θετικά την συγκέντρωση και αξιοποίηση αδρανούντων κεφαλαίων, ιδιαίτερα μικρού και μεσαίου μεγέθους.
2. Εξέταση της δυνατότητας **επιχορήγησης των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και εργαζόμενου**, για την εξωγενή ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Με τον τρόπο αυτό:
 - α) θα μειώνονταν δραματικά οι εκταμιεύσεις του Ελληνικού Δημοσίου
 - β) οι παροχές θα συσχετίζονταν με τη λειτουργία της επωφελούμενης επιχείρησης και θα διακόπτονταν εφόσον υπήρχε διακοπή της λειτουργίας της
 - γ) θα δημιουργείτο κίνητρο μείωσης της χρήσης παράνομης εργασίας και της προσφοράς αδήλωτης εργασίας.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι ανεξαρτήτως των στρατηγικών αποφάσεων στο πλαίσιο μίας νέας αναπτυξιακής πολιτικής, απαιτείται η ύπαρξη ενός ισχυρού εργαλείου διοίκησης για την εφαρμογή των όποιων αποφάσεων, καθώς και κωδικοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας και επιτάχυνση των διαδικασιών οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συστάδες Επιχειρήσεων (Clusters)

Με δεδομένη τη μη επιτυχή πορεία σειράς clusters που χρηματοδοτήθηκαν κυρίως στο Β' και Γ' ΚΠΣ τόσο στην μεταποίηση όσο και στον τουρισμό και με στόχο τη χρηματοδότηση συστάδων επιχειρήσεων που θα πετύχουν και θα συμβάλλουν στην περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη, οι συστάδες επιχειρήσεων θα πρέπει να διαθέτουν τα εξής **χαρακτηριστικά**:

- Να βασίζονται στη γνώση και να αναπτύσσουν/αξιοποιούν προϊόντα έρευνας,
- Τεκμηριωμένα να αναπτύσσουν καινοτομική δραστηριότητα (προϊόντα/υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας) στο θεματικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται.
- Να εμφανίζουν ισχυρή σύνδεση/συνεργασία με φορείς παραγωγής νέας γνώσης με άμεσο στόχο την ανάπτυξη νέων τεχνολογικά καινοτομικών προϊόντων/υπηρεσιών
- Να χρησιμοποιούν/ενσωματώνουν καινοτόμες τεχνολογίες, καινοτόμες παραγωγικές διεργασίες
- Να προστατεύουν την διανοητική ιδιοκτησία τους με διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή άλλους σχετικούς τίτλους και γενικότερα αξιοποιούν την παραγόμενη γνώση,
- Να εμφανίζουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε διεθνές επίπεδο, σημαντικές εξαγωγές και διείσδυση στις περιφερειακές, ευρωπαϊκές, και παγκόσμιες αγορές,
- Να έχουν δυνατότητες επίτευξης οικονομιών κλίμακας και σκοπού και να εμφανίζουν χαρακτηριστικά αλυσίδας προστιθέμενης αξίας με κοινούς προμηθευτές ή πελάτες,
- Να περιλαμβάνουν απαραίτητα μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων start-ups, spin-offs και spin-outs, οι οποίες θα είναι πρωτοπόρες στους αντίστοιχους τομείς τους, αλλά και μεγαλύτερες επιχειρήσεις διεθνούς κύρους
- Να περιλαμβάνουν απαραίτητα φορείς ΕΤΑΚ όπως πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, φορείς μεταφοράς τεχνολογίας, τεχνολογικούς φορείς, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δίκτυα προμηθευτών και χρηστών

- Να έχουν συνάψει στρατηγικές συμμαχίες με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, φορείς μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, κλπ.
- Να παρουσιάζουν γεωγραφικά εστιασμένο πυρήνα (χωρίς να αποκλείεται η συμμετοχή και συνεργασία με φορείς με τους οποίους δεν γειτνιάζουν γεωγραφικά)
- Να στοχεύουν στην προσέλκυση κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλες ιδιωτικές επενδύσεις (π.χ. επιχειρηματικοί άγγελοι, κλπ),
- Να εμφανίζουν σαφή εξαγωγικό προσανατολισμό και δικτύωση με διεθνείς αγορές
- Να στοχεύουν στη συνεργασία με διεθνείς ομίλους/ συνεργατικούς σχηματισμούς στο τομέα της συστάδας

Ως προς το επενδυτικό μοντέλο: Ο φορέας αρωγός λειτουργεί προς όφελος του συνεργατικού σχηματισμού. Μέσα από δράσεις υποστήριξης και προώθησης, υποστηρίζει την ανάπτυξη των αναγκαίων συνεργιών, διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσης και τεχνογνωσίας υποστηρίζει την διεθνή προβολή και δικτύωση, καθώς και την διείσδυση των προϊόντων των επιχειρήσεων-μελών της συστάδας στη διεθνή αγορά.

Προτείνεται, η ενίσχυση των συνεργατικών σχηματισμών σε 2 επίπεδα βάσει και του πετυχημένου π.χ. του cluster Corallia:

- Επίπεδο 1. Ενίσχυση του φορέα αρωγού και υποστήριξη σειράς οριζόντιων δράσεων του συνεργατικού σχηματισμού, που θα προτείνονται στο πλαίσιο επιχειρηματικού σχεδίου για τη λειτουργία και εξέλιξη της συστάδας. Το επιχειρηματικό σχέδιο κατατίθεται από τον φορέα αρωγό και αντικατοπτρίζει τις ανάγκες των επιχειρήσεων. Οι οριζόντιες δράσεις πραγματοποιούνται από τον φορέα αρωγό σε ορίζοντα 2-4 έτη.
- Επίπεδο 2. Υποστήριξη/ ενίσχυση των επιχειρήσεων της συστάδας για δράσεις επιχειρηματικής ανάπτυξης και δράσης ανάπτυξης νέων προϊόντων (με πρωτοδότηση για συνεργατικά έργα μεταξύ των επιχειρήσεων), σύμφωνα με επιμέρους επιχειρηματικά σχέδια των εταιρειών.

Ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στις άυλες δαπάνες που αποτελούν τις σημαντικότερες επενδύσεις στην επιχειρηματική

ανάπτυξη των καινοτόμων εταιρειών. Στις επιλέξιμες δαπάνες των επιχειρήσεων θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

- Εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξειδικευμένες μελέτες αγοράς
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες καινοτομίας και υπηρεσίες στήριξης της καινοτομίας
- Έξοδα κατοχύρωσης δικαιωμάτων ιδιοκτησίας
- Έξοδα πιστοποίησης
- Συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις
- Επαγγελματική εκπαίδευση (γενική και ειδική)
- Εξοπλισμός, λογισμικό
- Έξοδα ανάπτυξης πρωτοτύπων / νέων προϊόντων
- Έξοδα υπερβολαβίας για εξειδικευμένες εργασίες
- Δαπάνες για μετάδοση κεκτημένης επιχειρηματικής γνώσης και εμπειρίας (mentoring) και για συστηματική επιχειρηματική καθοδήγηση/ επίβλεψη (coaching) από ειδικούς στην θεματική περιοχή
- Ενίσχυση νέων και υφισταμένων πολύ μικρών καινοτόμων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων

Στις **οριζόντιες επιλέξιμες δαπάνες** της συστάδας και του φορέα αρωγού προτείνεται να περιλαμβάνονται:

- Δαπάνες ανάπτυξης της υποδομής του φορέα αρωγού
- Δαπάνες προβολής και δικτύωσης της συστάδας: διοργάνωση εκδηλώσεων και εκθέσεων, ημερίδων, συνεδρίων, επιχειρηματικών αποστολών, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα επιδείξεων και συναφείς δαπάνες
- Αμοιβές εξειδικευμένου και υποστηρικτικού προσωπικού για τη διαχείριση της συστάδας
- Δαπάνες δημιουργίας ιστοσελίδας, διατήρηση και ανανέωση ιστοσελίδας, δημιουργία έντυπων & ηλεκτρονικών εκδόσεων
- Εμπειρογνώμονες και σχετικές μελέτες, υπηρεσίες νομικών συμβούλων
- Δαπάνες νομικής υποστήριξης για ευρεσιτεχνίες και πνευματικά δικαιώματα (πάγιο)
- Δαπάνες μετακινήσεων για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της Συστάδας

- Δαπάνες για καταχωρήσεις στον τύπο και σε εξειδικευμένα περιοδικά καθώς και καταχωρήσεις στο διαδίκτυο
- Δαπάνες διασύνδεσης με άλλες συστάδες σε συναφείς τομείς στο εξωτερικό
- Συγκριτική αξιολόγηση με συναφείς συστάδες του εξωτερικού. Εντοπισμός καλών πρακτικών
- Φιλοξενία ξένων αποστολών
- Δαπάνες για αγορά εξειδικευμένης τεχνογνωσίας

Ως προς **την αξιολόγησή τους**, αυτή θα πρέπει να γίνεται με βάση κριτήρια όπως:

1. Η σύνθεση και βαθμός ωριμότητας της συστάδας
2. Η διοικητική και οργανωτική δομή της συστάδας (η αξιοπιστία, η τεχνογνωσία και η εμπειρία του φορέα αρωγού, η ικανότητά του να υποστηρίξει την συστάδα στην υλοποίηση του επιχειρηματικού της σχεδίου, πείρα των στελεχών του φορέα αρωγού που θα υποστηρίξουν την συστάδα, μοντέλο διαχείρισης της συστάδας)
3. Ο βαθμός καινοτομίας / δυνατότητα ανάπτυξης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος
4. Ο εξαγωγικός προσανατολισμός (εξωστρέφεια) της συστάδας και ο βαθμός δικτύωσής τους
5. Η στρατηγική ανάπτυξης της συστάδας – Δείκτες απόδοσης.